

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. декана юридичного факультету
ЗНУ
Т.О. Коломоєць
(ініціали та прізвище)
« » 2026 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Професійна етика та відповідальність правника
(назва навчальної дисципліни)

підготовки магістрів
(назва освітнього ступеня)

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Право»
(назва)

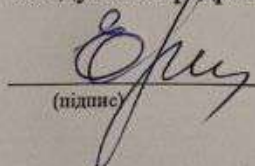
спеціальності D 8 Право
(шифр, назва спеціальності)

галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
(шифр і назва)

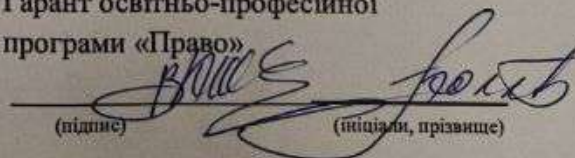
ВИКЛАДАЧ: Єрмоленко Дмитро Олександрович, доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри цивільного права
(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри цивільного права

Протокол № 1 від 27 серпня 2026 р.
Завідувач кафедри цивільного права

(підпис) Д.О. Єрмоленко
(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної
програми «Право»

(підпис) (ініціали, прізвище)

2026 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

E-mail: yermoldo@gmail.com

Сези ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10968>

Телефон: (061) 228-16-33

Інші засоби зв'язку: *Viber, Facebook Messenger, WhatsApp, Telegram*

Кафедра: *кафедра цивільного права (V корпус ЗНУ, ауд. 108)*

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Професійна етика та відповідальність правника» є ознайомлення з основними категоріями етики, особливостями професійної етики, моральним змістом трудової діяльності, службовим етикетом і формами ділового спілкування в повсякденних і екстремальних умовах, а також розвиток морально-етичної культури здобувачів, формування гуманістичного ставлення до професійної діяльності.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Професійна етика та відповідальність правника» є:

- засвоїти основні етичні вчення;
- сформувати у здобувачів системні знання про феномени етики, їх роль в людській життєдіяльності;
- виробити уявлення про способи набуття, збереження та передачі базисних цінностей етики;
- виокремити етичні категорії, показати закономірності їх функціонування та розвитку;
- ознайомити з поняттями моральної норми та випадками відносності поведінки індивіда та її оцінки;
- усвідомити сутність моральних аспектів глобальних проблем сучасної цивілізації,
- аналізувати специфіку культури спілкування й етикету,
- засвоєння здобувачами методики організації наукової діяльності, принципів та методів дослідження, способів пошуку джерел,
- формування розуміння наукової етики, неприпустимості плагіату.

Основні **міждисциплінарні зв'язки** з дисципліною – Верховенство права в процесі нормотворчої діяльності та правозастосування (ОК 7).

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	1-й	1-й
Кількість кредитів ECTS	3 кредити ECTS	
Кількість годин	90 годин	
Лекційні заняття	10 год.	4 год.
Практичні заняття	20 год.	4 год.
Самостійна робота	60 год.	82 год.
Консультації	<i>вівторок, четвер з 11-00 до 13-00 (V корпус ЗНУ, ауд. 108)</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	

Посилання на
електронний курс у CE3H
ЗНУ (платформа Moodle)

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10968>

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права. ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово. ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК10. Здатність розробляти проекти та управляти ними. СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності. СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні. СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції. СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні. СК8. Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового	Методи, методики та технології: загальнонаукові і спеціальні методи пізнання правових явищ; методики з правової оцінки поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп, ідентифікації правової проблеми та її вирішення на основі принципів права; цифрові технології, методи оцінювання та аналізу інформації, методи доведення. Освітній процес здійснюється на засадах колегіальності, професійності, відповідальності, високої академічної культури та академічної доброчесності. Викладання здійснюється з використанням традиційних та	Поточний контроль здійснюється шляхом виконання таких обов'язкових видів роботи, як виступ з питань певної теми розділу на практичному занятті; доповідь з проблемної тематики з презентацією; участь у обговоренні дискусійних питань; письмова контрольна робота, та додаткових видів роботи - участь у ділових (ситуативних) іграх; робота в групах; участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, участь в конкурсах тощо);

розгляду та вирішення правових спорів. СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності. СК12. Здатність утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника. СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією. СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативноправових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини. СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості. РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання. РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання. РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності. РН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг. РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування. РН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування. РН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.	інтерактивних технологій, спрямованих на проблемноорієнтоване навчання, самонавчання. Базується на активному навчанні практичного спрямування під час лекцій, практичних занять, вирішення кейсів, проходження виробничої практики, індивідуального підходу до кожного студента, розвитку інтелектуальної самостійності здобувачів, набуття навичок soft skills. Залучення юристів-практиків до обговорення окремих тем на практичних заняттях.	завдання творчого характеру Проміжний контроль - проводиться наприкінці вивчення базового модуля шляхом тестування. Підсумкові контрольні заходи проводяться по завершенню семестру та мають дві складові - письмова відповідь на запитання та захист групового творчого проекту або індивідуального дослідницького завдання. Добір балів – можливість для здобувачів, які пропустили заняття з поважних причин, показати отримані знання.
--	---	--

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Етичні стандарти та принципи професійної діяльності правника

Поняття та предмет професійної етики правника. Місце професійної етики в системі етичного знання. Співвідношення права і моралі у професійній діяльності правника.

Історичний розвиток уявлень про професійну етику правника. Міжнародні стандарти професійної етики правника. Національне законодавство щодо етичних аспектів правничої діяльності. Кодекси професійної етики основних правничих професій: порівняльний аналіз. Морально-психологічні якості правника та їх значення для професійної діяльності.

Поняття та сутність принципу незалежності правника. Гарантії забезпечення незалежності правника в Україні. Компетентність як етична вимога до діяльності правника. Професійний розвиток та підвищення кваліфікації як етичний обов'язок. Безсторонність як основа справедливого здійснення професійних обов'язків. Запобігання упередженості в професійній діяльності. Незалежність та безсторонність у діяльності суддів, прокурорів та адвокатів: спільне та відмінне. Порушення принципів незалежності, компетентності та безсторонності: наслідки та відповідальність.

Чесність та непідкупність як фундаментальні принципи професійної етики правника. Вимоги щодо несумісності правничої діяльності з іншими видами діяльності. Поняття та види конфлікту інтересів у діяльності правника. Механізми виявлення та запобігання конфлікту інтересів. Етичні аспекти отримання подарунків та інших благ у зв'язку з професійною діяльністю. Декларування майна, доходів та видатків правників: етичний вимір. Етичні дилеми у ситуаціях потенційного конфлікту інтересів та способи їх вирішення. Практичні аспекти реалізації принципу "чистих рук" у професійній діяльності правника.

Верховенство права як ключова цінність правничої професії. Роль правника у забезпеченні верховенства права у суспільстві. Етичні аспекти захисту прав і свобод людини у професійній діяльності. Професійний обов'язок правника щодо протидії дискримінації. Забезпечення доступу до правосуддя як етична вимога до діяльності правника. Справедливість та гуманізм у професійній діяльності правника. Баланс між дотриманням букви закону та духу права: етичні дилеми. Відповідальність правника за просування верховенства права у суспільстві. Етичні аспекти розбудови правової держави.

Поняття та значення конфіденційної інформації у професійній діяльності правника. Види професійної таємниці: адвокатська, судова, слідча. Правові та етичні засади дотримання конфіденційності. Межі професійної таємниці та випадки правомірного розголошення конфіденційної інформації. Етичні дилеми, пов'язані з дотриманням конфіденційності. Захист конфіденційної інформації в цифровому середовищі. Відповідальність за порушення вимог щодо збереження професійної таємниці. Порівняльний аналіз вимог щодо конфіденційності для різних правничих професій.

Змістовий модуль 2. Етичні виміри професійних взаємовідносин та відповідальність правника

Принципи взаємовідносин у професійному правничому середовищі. Етичні аспекти конкуренції між правниками. Колегіальність та взаємоповага як основа професійних взаємовідносин. Взаємодія представників різних правничих професій: етичний вимір. Етика поведінки правника в суді та під час професійних заходів. Реагування на неетичну поведінку колег: форми та методи. Культура професійної дискусії та критики. Проблема доносителівства та етичні межі повідомлення про порушення колег. Репутація юридичної спільноти як колективна відповідальність.

Професійна репутація правника: формування та збереження. Етичні стандарти поведінки правника у робочому середовищі. Приватне життя правника: межі свободи та етичні обмеження. Використання соціальних мереж та онлайн-поведінка правника. Етичні аспекти публічних виступів та висловлювань правника. Допустимі форми самореклами та просування професійних послуг. Гідність та честь правника: професійний та особистісний виміри. Взаємодія з медіа: етичний аналіз ситуацій та рекомендації. Баланс між професійним та особистим: етичні дилеми.

Етичні стандарти суддівської діяльності: джерела та еволюція. Специфіка етичних

вимог до поведінки судді. Бангалорські принципи поведінки суддів та їх імплементація в Україні. Суддівська доброчесність: поняття та складові. Етичні аспекти взаємодії судді з учасниками судового процесу. Етика взаємовідносин у суддівському корпусі. Суддівська етика поза межами судової установи. Етичні виклики у роботі судді: аналіз практичних ситуацій. Довіра до суду як етична категорія та професійна відповідальність судді.

Етичні основи адвокатської діяльності в Україні та світі. Етичні принципи діяльності прокурора. Порівняльний аналіз етичних вимог до адвоката та прокурора. Взаємовідносини адвоката з клієнтом: етичні аспекти. Етичні дилеми у діяльності прокурора: публічний інтерес vs права особи. Доброчесність адвоката та прокурора: спільне та відмінне. Етичні аспекти представництва інтересів клієнта у суді. Межі допустимої поведінки адвоката та прокурора під час судового процесу. Етичні виклики у роботі адвоката та прокурора: аналіз практичних ситуацій.

Поняття та правова природа дисциплінарної відповідальності правника. Дисциплінарні проступки судді: підстави та види. Дисциплінарна відповідальність прокурора: особливості та процедура. Дисциплінарна відповідальність адвоката: порядок та принципи. Органи, що здійснюють дисциплінарне провадження щодо різних категорій правників. Види дисциплінарних стягнень та принципи їх застосування. Співвідношення дисциплінарної відповідальності з іншими видами юридичної відповідальності. Аналіз практики дисциплінарних проваджень в Україні. Проблеми реформування системи дисциплінарної відповідальності правників в Україні. Міжнародний досвід забезпечення дисциплінарної відповідальності представників правничих професій.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1	Тема. Професійна етика правника: поняття, значення та джерела	2	-	тиждень 1
Практичне заняття 1	Тема. Професійна етика правника: поняття, значення та джерела Перелік питань: Поняття та предмет професійної етики правника. Місце професійної етики в системі етичного знання. Співвідношення права і моралі у професійній діяльності правника. Історичний розвиток уявлень про професійну етику правника. Міжнародні стандарти професійної етики правника. Національне законодавство щодо етичних аспектів правничої діяльності. Кодекси професійної етики основних правничих професій: порівняльний аналіз. Морально-психологічні якості правника та їх значення для професійної діяльності.	2	-	тиждень 1
Практичне заняття 2	Тема. Незалежність, компетентність та безсторонність у діяльності правника Перелік питань: Поняття та сутність принципу незалежності правника. Гарантії забезпечення незалежності правника в Україні. Компетентність як етична вимога до діяльності правника. Професійний	2	-	тиждень 2

	розвиток та підвищення кваліфікації як етичний обов'язок. Безсторонність як основа справедливого здійснення професійних обов'язків. Запобігання упередженості в професійній діяльності. Незалежність та безсторонність у діяльності суддів, прокурорів та адвокатів: спільне та відмінне. Порушення принципів незалежності, компетентності та безсторонності: наслідки та відповідальність.			
Самостійна робота	Тема. Незалежність, компетентність та безсторонність у діяльності правника Завдання для виконання: розв'язання практичних завдань, вирішення кейсів за навчальними матеріалами теми.	12	18	
Лекція 2	Тема. Чесність, непідкупність та запобігання конфлікту інтересів	2	-	тиждень 3
Практичне заняття 3	Тема. Чесність, непідкупність та запобігання конфлікту інтересів Перелік питань: Чесність та непідкупність як фундаментальні принципи професійної етики правника. Вимоги щодо несумісності правничої діяльності з іншими видами діяльності. Поняття та види конфлікту інтересів у діяльності правника. Механізми виявлення та запобігання конфлікту інтересів. Етичні аспекти отримання подарунків та інших благ у зв'язку з професійною діяльністю. Декларування майна, доходів та видатків правників: етичний вимір. Етичні дилеми у ситуаціях потенційного конфлікту інтересів та способи їх вирішення. Практичні аспекти реалізації принципу "чистих рук" у професійній діяльності правника.	2	2	тиждень 3
Практичне заняття 4	Тема. Відданість верховенству права та правам людини Перелік питань: Верховенство права як ключова цінність правничої професії. Роль правника у забезпеченні верховенства права у суспільстві. Етичні аспекти захисту прав і свобод людини у професійній діяльності. Професійний обов'язок правника щодо протидії дискримінації. Забезпечення доступу до правосуддя як етична вимога до діяльності правника. Справедливість та гуманізм у професійній діяльності правника. Баланс між дотриманням букви закону та духу права: етичні дилеми. Відповідальність правника за просування верховенства права у суспільстві. Етичні аспекти розбудови правової держави.	2	-	тиждень 4
Самостійна робота	Тема. Відданість верховенству права та правам людини Завдання для виконання: розв'язання практичних завдань, вирішення кейсів за навчальними матеріалами теми.	12	16	

Лекція 3	Тема. Конфіденційність та збереження професійної таємниці	2	2	тиждень 5
Практичне заняття 5	Тема. Конфіденційність та збереження професійної таємниці Перелік питань: Поняття та значення конфіденційної інформації у професійній діяльності правника. Види професійної таємниці: адвокатська, судова, слідча. Правові та етичні засади дотримання конфіденційності. Межі професійної таємниці та випадки правомірного розголошення конфіденційної інформації. Етичні дилеми, пов'язані з дотриманням конфіденційності. Захист конфіденційної інформації в цифровому середовищі. Відповідальність за порушення вимог щодо збереження професійної таємниці. Порівняльний аналіз вимог щодо конфіденційності для різних правничих професій.	2	-	тиждень 5
Практичне заняття 6	Тема. Етичні засади взаємовідносин між правниками Перелік питань: Принципи взаємовідносин у професійному правничому середовищі. Етичні аспекти конкуренції між правниками. Колегіальність та взаємоповага як основа професійних взаємовідносин. Взаємодія представників різних правничих професій: етичний вимір. Етика поведінки правника в суді та під час професійних заходів. Реагування на неетичну поведінку колег: форми та методи. Культура професійної дискусії та критики. Проблема доносительства та етичні межі повідомлення про порушення колег. Репутація юридичної спільноти як колективна відповідальність.	2	-	тиждень 6
Самостійна робота	Тема. Етичні засади взаємовідносин між правниками Завдання для виконання: розв'язання практичних завдань, вирішення кейсів за навчальними матеріалами теми.	12	16	
Лекція 4	Тема. Дотримання високих етичних стандартів на робочому місці і поза ним	2	2	тиждень 7
Практичне заняття 7	Тема. Дотримання високих етичних стандартів на робочому місці і поза ним Перелік питань: Професійна репутація правника: формування та збереження. Етичні стандарти поведінки правника у робочому середовищі. Приватне життя правника: межі свободи та етичні обмеження. Використання соціальних мереж та онлайн-поведінка правника. Етичні аспекти публічних виступів та висловлювань правника. Допустимі форми самореклами та просування професійних послуг. Гідність та честь правника: професійний та особистісний	2	-	тиждень 7

	виміри. Взаємодія з медіа: етичний аналіз ситуацій та рекомендації. Баланс між професійним та особистим: етичні дилеми.			
Практичне заняття 8	Тема. Професійна етика судді Перелік питань: Етичні стандарти суддівської діяльності: джерела та еволюція. Специфіка етичних вимог до поведінки судді. Бангалорські принципи поведінки суддів та їх імплементація в Україні. Суддівська доброчесність: поняття та складові. Етичні аспекти взаємодії судді з учасниками судового процесу. Етика взаємовідносин у суддівському корпусі. Суддівська етика поза межами судової установи. Етичні виклики у роботі судді: аналіз практичних ситуацій. Довіра до суду як етична категорія та професійна відповідальність судді.	2	-	тиждень 8
Самостійна робота	Тема. Професійна етика судді Завдання для виконання: розв'язання практичних завдань, вирішення кейсів за навчальними матеріалами теми.	12	16	
Лекція 5	Тема. Професійна етика адвоката та прокурора	2	-	тиждень 9
Практичне заняття 9	Тема. Професійна етика адвоката та прокурора Перелік питань: Етичні основи адвокатської діяльності в Україні та світі. Етичні принципи діяльності прокурора. Порівняльний аналіз етичних вимог до адвоката та прокурора. Взаємовідносини адвоката з клієнтом: етичні аспекти. Етичні дилеми у діяльності прокурора: публічний інтерес vs права особи. Доброчесність адвоката та прокурора: спільне та відмінне. Етичні аспекти представництва інтересів клієнта у суді. Межі допустимої поведінки адвоката та прокурора під час судового процесу. Етичні виклики у роботі адвоката та прокурора: аналіз практичних ситуацій.	2	2	тиждень 9
Практичне заняття 10	Тема. Дисциплінарна відповідальність правника Перелік питань: Поняття та правова природа дисциплінарної відповідальності правника. Дисциплінарні проступки судді: підстави та види. Дисциплінарна відповідальність прокурора: особливості та процедура. Дисциплінарна відповідальність адвоката: порядок та принципи. Органи, що здійснюють дисциплінарне провадження щодо різних категорій правників. Види дисциплінарних стягнень та принципи їх застосування. Співвідношення дисциплінарної відповідальності з іншими видами юридичної відповідальності. Аналіз практики дисциплінарних проваджень в Україні.	2	-	тиждень 10

	Проблеми реформування системи дисциплінарної відповідальності правників в Україні. Міжнародний досвід забезпечення дисциплінарної відповідальності представників правничих професій.			
Самостійна робота	Тема. Дисциплінарна відповідальність правника Завдання для виконання: розв'язання практичних завдань, вирішення кейсів за навчальними матеріалами теми.	12	16	

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Змістовний модуль №1	Виступи, обговорення та дискусії на семінарських заняттях; Підготовка завдання самостійної творчої роботи; Контрольне тестування.	1. Теоретичні питання з навчального матеріалу за темами. 2. Вирішення практичного кейсу Система накопичення балів: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10968	1. Правильна і вичерпна відповідь на одне питання оцінюється у 2 бали: 2 бали здобувачі вищої освіти отримують якщо питання розкриті повністю без помилок; демонструють всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; 1 бал – до 30 % теоретичних питань розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти демонструють значні прогалини у знаннях основного та обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, робота не виконана повністю, або виконана із суттєвими помилками; 0 балів - відповідь неправильна або відсутня. 2. Правильне вирішення практичного кейсу оцінюється у 3 бали: 3 бали - завдання вирішено абсолютно правильно. Надано повну, вичерпну відповідь з посиланням на відповідні нормативні джерела. Аргументація логічна та послідовна. 2 бали - завдання в цілому вирішено вірно, але є незначні неточності у посиланнях на нормативні джерела, або аргументація є неповною. 1 бал - відповідь містить правильний напрямок думки, але допущені суттєві помилки в обґрунтуванні або у фінальному висновку. 0 балів - відповідь відсутня або завдання не виконано. Кількість тестових питань – 20. Правильна відповідь оцінюється у 0,5 бали	30
Змістовний модуль №2	Виступи, обговорення та	1. Теоретичні питання з	1. Правильна і вичерпна відповідь на одне питання оцінюється у 2 бали:	30

	дискусії на семінарських заняттях; Підготовка завдання самостійної творчої роботи; Контрольне тестування.	навчального матеріалу за темами. 2. Вирішення практичного кейсу Система накопичення балів: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10968	2 бали здобувачі вищої освіти отримують якщо питання розкриті повністю без помилок; демонструють всебічне системне і глибоке знання програмного матеріалу; засвоєння основної й додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, виявляє творчі здібності у розумінні, викладі та використанні навчального матеріалу; 1 бал – до 30 % теоретичних питань розкриті частково або неправильно; здобувачі освіти демонструють значні прогалини у знаннях основного та обізнаність із деякими поняттями програмного матеріалу, робота не виконана повністю, або виконана із суттєвими помилками; 0 балів - відповідь неправильна або відсутня. 2. Правильне вирішення практичного кейсу оцінюється у 3 бали: 3 бали - завдання вирішено абсолютно правильно. Надано повну, вичерпну відповідь з посиланням на відповідні нормативні джерела. Аргументація логічна та послідовна. 2 бали - завдання в цілому вирішено вірно, але є незначні неточності у посиланнях на нормативні джерела, або аргументація є неповною. 1 бал - відповідь містить правильний напрямок думки, але допущені суттєві помилки в обґрунтуванні або у фінальному висновку. 0 балів - відповідь відсутня або завдання не виконано. Кількість тестових питань – 20. Правильна відповідь оцінюється у 0,5 бали	
Усього за поточний контроль	2			60
Підсумковий контроль				
Залік	Залік в письмовому вигляді	Питання для підготовки: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=10968	Заліковий білет містить 2 питання. Правильна відповідь на одне питання оцінюється до 10 балів. 9-10 балів – здобувач правильно та повно розкрив зміст питань, продемонстрував глибоке розуміння матеріалу, навів релевантні приклади з практики, показав аналітичні здібності. 7-8 балів – здобувач розкрив основний зміст питань, продемонстрував розуміння базових принципів, але допустив незначні неточності або недостатньо повно розкрив окремі аспекти. 5-6 балів – здобувач розкрив зміст питань частково, продемонстрував базові знання, але відповідь містить суттєві прогалини у розумінні етики професійної поведінки правника. 3-4 бали – здобувач продемонстрував фрагментарні знання, відповідь	20

			поверхнева, містить значні помилки або неточності, слабе розуміння етики професійної поведінки правника. 1-2 бали – здобувач продемонстрував мінімальні знання, відповідь не розкриває суті питань, містить грубі помилки. 0 балів – відповідь відсутня або повністю невірна.	
	Підсумкове тестування	https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=235148	Кількість тестових питань – 40. Правильна відповідь оцінюється у 0,5 бали	20
Усього за підсумковий контроль	2			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Василевська Т.Е. Етика в публічній службі: підручник. Київ: НАДУ, 2018. 256 с.
2. Грубінко А.В., Кравчук В.М. Юридична деонтологія і професійна етика та логіка для юристів: навчально-методичний практикум для студентів денної та заочної форм навчання. Тернопіль, 2019. 116 с.
3. Добросовісність та етика. Навчальний посібник. Організація Об'єднаних Націй. Відень, 2021. 136 с.
4. Єрмоленко Д.О. Міжнародно-правові стандарти адвокатської діяльності: окремі аспекти. *Запорізькі правові читання* : матеріали Щорічної міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 19-20 травня 2020 р. С. 73-76.
5. Єрмоленко Д. О. Протидія професійній деформації прокурорів: комплексний підхід. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 2. С. 369-374.
6. Єрмоленко Д. О. Професійна етика та відповідальність правника: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «D 8 Право» освітньо-професійної програми «Право». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2025. 236 с.
7. Кацавець Р. Професійна етика юриста : навчальний посібник. Київ : Алерта. 2017. 148 с.
8. Курс лекцій з юридичної деонтології : навч. посіб./ за заг. ред. І.А. Логвиненка, І.Л. Невзорова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 184 с
9. Петришин О. В., Зінченко О. В. Юридична деонтологія : посіб. для підгот. до заліків та

іспитів. Харків : Право, 2018. 84 с.

10. Правила адвокатської етики, затверджені Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 2017 року 09 червня 2017 року зі змінами затвердженими З'їздом адвокатів України 2019 року 15 лютого 2019 року. URL: https://unba.org.ua/assets/uploads/legislation/pravila/2019-03-15-pravila-2019_5cb72d3191e0e.pdf.

11. Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських: Наказ, Правила від 09.11.2016 № 1179. Офіційний вісник України. 2017. № 2. С. 522. Ст. 55.

12. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. Відомості Верховної Ради. 2016. № 31. ст.545.

13. Професійна етика юриста : навчально-методичний посібник (у схемах) / за наук. ред. В.С. Бліхара. Львів: ПП «Арал», 2018. 108 с.

14. Теліженко Л.В. Етика юриста : конспект лекцій для студ. спец. 081 «Право» денної, заочної й дистанційної форм навчання. Суми : СумДУ, 2020. 163 с.

15. Kysar D. A. Existential Ethics: Thinking Hard About Lawyer Responsibility for Clients' Environmental Harms. Current Legal Problems. 2023. Vol. 76. Iss. 1. P. 1–30. URL: <https://academic.oup.com/clp/article/76/1/1/7188940> (дата звернення: 26.08.2025).

16. Legal Ethics and Professional Responsibility Treatises. Georgetown Law Library. URL: <https://guides.ll.georgetown.edu/treatise-finders/profresp> (дата звернення: 26.08.2025).

17. Model Rules of Professional Conduct. American Bar Association. URL: https://www.americanbar.org/groups/professional_responsibility/publications/model_rules_of_professional_conduct/model_rules_of_professional_conduct_preamble_scope/ (дата звернення: 26.08.2025).

Інформаційні ресурси

1. <http://www.president.gov.ua/> Офіційний сайт Президента України;
2. <http://www.rada.gov.ua/> – Офіційний портал Верховної ради України;
3. <http://www.kmu.gov.ua/> – Офіційний портал Кабінету міністрів України;
4. <http://vkksu.gov.ua/> – Офіційний сайт Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;
5. <http://reyestr.court.gov.ua> – Офіційний сайт єдиного державного реєстру судових рішень України;
6. <http://www.rada.kiev.ua/laws/pravo/all/sites.htm> – перелік серверів державних органів на сайті Верховної Ради України;
7. <http://www.scourt.gov.ua/> – Офіційний сайт Верховного Суду України;
8. <http://www.minjust.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства юстиції України;
9. <http://www.constcourt.gov.ua/> – Офіційний сайт Конституційного Суду України;
10. <http://www.cvk.ukrpack.net/> – Офіційний сайт Центральної виборчої комісії.

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених даною дисципліною. Пропуски та запізнення на заняття є недопустимими.

Політика академічної доброчесності

Недопустимо списування та плагіат, а також несвоєчасне виконання поставленого завдання. При використанні інформації необхідно дотримуватися норм цитування.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, ноутбуків та інших гаджетів під час лекційних та лабораторних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (з активованим режимом «без звуку»).

Під час виконання поточних тестів та підсумкового контролю використання гаджетів заборонено.

Комунікація

Комунікація викладача зі студентами здійснюється в СЕЗН Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА 2026-2027 н.р. доступний за адресою: https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

НАВЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ <https://lnk.ua/gk4x2wkVy>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (у тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://lnk.ua/9MVwgEpVz>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://lnk.ua/EYNg6GpVZ>.

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/QRVdWGwe3>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://lnk.ua/3R4avGqeJ>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Соник Вікторія Василівна**

Електронна адреса: v.sonik@znu.edu.ua

Тел. +380661848930

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з

інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://lnk.ua/5pVJr17VP>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <https://library.znu.edu.ua/>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СЕЗН ЗНУ): <https://moodle.znu.edu.ua/>.

Посилання для відновлення паролю: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <https://sites.znu.edu.ua/child-advance/>.